

Commentaar per artikel HISWA-RECRON	
Beleidsregel inzake de reikwijdte WAS	Opmerkingen
Is een aparte beleidsregel noodzakelijk?	Het verdient de aanbeveling om de regelgeving over zo min mogelijk verschillende bronnen/documenten te verspreiden. Is het noodzakelijk om de beleidsregels inzake de reikwijdte van het WAS als afzonderlijke beleidsregel in te voeren. Het dient te worden overwogen dit in de nota van toelichting op het besluit tot wijziging van het WAS 2023 op te nemen. Het bezwaar van een aparte beleidsregel is dat daarmee de kans wordt vergroot dat er nu en in de toekomst verschillen ontstaan tussen het besluit (incl nota van toelichting) en de beleidsregel die leiden tot onduidelijkheid. Zo wordt er in de begripsbepaling 'speeltoestel' en 'activiteitstoetsel' in het wijzigingsvoorstel (artikel I.A onder 9 en 11) gesproken van de voorwaarde 'die wordt gebruikt voor spelen en vermaak' en in de beleidsregel (punt 2.2 en 2.3) van 'die wordt gebruikt voor spelen en recreatie'. Voorts wordt in de beleidsregel ten aanzien van de vrije valhoogte > 3 meter een relevante aanvullende toelichting gegeven via voetnoot #1, die niet in de begripsbepaling (of nota van toelichting) in het voorstel tot wijziging van het WAS terugkomt.
Merk van goedkeuring?	Het merk van goedkeuring komt voor in de tabel op de laatste pagina, terwijl dit merk voor de meeste toestellen komt te vervallen. Wellicht is in de tabel certificaat van goedkeuring bedoeld?
Wijzigingen WAS-besluit	Opmerkingen
Artikel I A onder 11: Activiteitstoestel	In de begripsbepaling 'activiteitstoestel' dan wel de artikelsgewijze toelichting ontbreekt de uitzondering op de 'vrijevalhoogte >3' die wel in de beleidsregel staat opgenomen: <i>Zonder dat deze is voorzien (indien <5 meter) van een niet- overklimbare balustrade, dan wel een geheel omsloten (kooi)constructie of bij toestellen >5 meter van een geheel gesloten (kooi)constructie .</i>
Artikel I A onder 11: Mobiel speeltoestel	<i>mobiel toestel: een niet permanent opgesteld toestel, dat niet op één plaats staat en bedoeld is om verplaatst te worden.</i> <i>In de artikelsgewijze toelichting staat slechts "speeltoestellen die vaak opnieuw worden opgesteld en dus ook afgebroken. een voorbeeld van een niet permanent opgesteld speeltoestel is een luchtkussens.</i> De aanleiding van de introductie van deze categorie is dat er meer grip dient te komen op luchtkussens omdat hier relatief veel ongevallen mee gebeuren. Deze toestellen moeten daarom bij de eerste keuring door een aangewezen instelling van een uniek registratienummer worden voorzien en vervolgens door de beheerder aangemeld worden in het register van de NVWA. De gekozen definitie met drie cumulatieve voorwaarden is echter te breed en te onduidelijk. de drie voorwaarden worden ook niet toegelicht in de artikelsgewijze toelichting. Ten eerste is onduidelijk hoe moet worden vastgesteld of een toestel permanent is opgesteld? Gaat het hier om de subjectieve bedoeling? Moet deze duurzaam verenigd zijn met de grond en als onroerend kwalificeren om permanent te zijn? Waaruit blijkt of een toestel 'bedoeld'is om verplaatst te worden? De handleiding? en is de enkele mogelijkheid om het te verplaatsen reeds voldoende? Indien een speeltoestel jaarlijks gedurende het voor dat toestel relevante buitensportseizoen (doorgaans april t/m oktober) enkel op steeds dezelfde locatie staat opgesteld zou dat speeltoestel niet als een mobiel toestel behoren te kwalificeren. Alternatief: mobiel toestel: een speeltoestel dat bedoeld is om geregeld verplaatst te worden en op meerdere locaties wordt opgebouwd voor gebruikt.

Artikel I D - artikel 5 (en 16) WAS	In artikel 5 en artikel 16 dient als lid 4 te worden opgenomen: <i>'De haalbaarheid hogere veiligheidsniveaus te bereiken, volstaat niet om een toestel als een onveilig toestel te beschouwen'.</i> Dit is in lijn met artikel 6 lid 2 van de Verordening inzake algemene productveiligheid.
Artikel 1. i - artikel 9 lid 3 nieuw	De volgende aanpassing is gewenst: In afwijking van het eerste lid kan een toestel voor ingebruikname op de gebruikslocatie per stuk gekeurd worden als het door de kenmerken van het toestel <i>of plaatsgebonden veiligheidsaspecten</i> alleen ter plaatse gekeurd kan <i>behoort te</i> worden. De toevoeging 'plaatsgebonden veiligheidsaspecten' volgt uit het huidige artikel 10 lid 4 WAS. Sommige toestellen kunnen wel vooraf worden gekeurd, maar keuring ter plaatste is vaak zinvoller.: 'alleen' dient te worden verwijderd om dit duidelijk te maken.
Artikel 1. k Nota van toelichting - artikel 10	Er staat reeds dat er wel meerdere offertes kunnen worden opgevraagd. Hier dient tevens te worden opgenomen <i>dat een second opinion ten behoeve van (de voorbereiding van) bezwaar of beroep kan worden aangevraagd bij een andere aangewezen instelling.</i>
Artikel 11 huidige WAS	In artikel 11 lid 1 van het huidige WAS staat: De aangewezen instelling onderzoekt[...] en beoordeelt bij de eerste keuring of het (attractie- of speel) toestel is vervaardigd en ontworpen overeenkomstig het technisch constructiedossier en bijlage I. Ten onrechte wordt hiermee bijlage I bij iedere keuring centraal gesteld. Immers op grond van artikel 6 lid 2 WAS geldt: Attractie- en speeltoestellen die voldoen aan de normen, bedoeld in het eerste lid, worden vermoed te voldoen aan artikel 5, eerste en tweede lid. Artikel 5 lid 2 WAS luidt: De fabrikant draagt er zorg voor dat attractie- en speeltoestellen voldoen aan de in bijlage I genoemde voorschriften. Indien er een toestelspecifieke norm van toepassing is op een toestel dient de aangewezen instelling te keuren aan die aangewezen norm en niet aan bijlage I. Als de norm is getoetst en eraan wordt voldaan, geldt immers het vermoeden dat ook aan bijlage I is voldaan. Dit is in het bijzonder bij activiteitstoestellen van groot belang voor klimbossen en klimwanden zijn immers eigen normen ontwikkeld die specifiek zijn gericht op deze toestellen. Artikel 11 lid 1 van het WAS dient daarom te worden gewijzigd c.q. aangevuld: Indien een te keuren activiteitstoestel valt binnen het toepassingsbereik van een op grond van artikel 6 lid 1 van dit besluit aangewezen toestelspecifieke norm, zal in plaats van bijlage I in beginsel uitsluitend aan die toestelspecifieke norm worden gekeurd. (In de Nota van toelichting kan worden opgenomen: Indien aan de toestelspecifieke norm is voldaan, is verdere keuring c.q. verdergaande eisen zijn pas gepast indien het rechtsvermoeden dat geldt op grond van artikel 6 lid 2 met bewijs is ontkracht. Aan dat bewijs mogen hoge eisen worden gesteld nu mag worden verondersteld dat bij de ontwikkeling van de toestelspecifieke normen is alle relevante belangen zijn betrokken en afgewogen.)
Artikel 1. N - artikel 14	Er dient een 5de lid te worden opgenomen: <i>De aangewezen instelling die weigert een certificaat van goedkeuring te verstrekken aan de aanvrager, stelt de aanvrager tezamen met de weigering op de hoogte van het recht op bezwaar en beroep alsook de bezwaarprocedure.</i> De afgelopen jaren is gebleken dat aangewezen instellingen dit geregeld 'vergeten' te vermelden en niet op de hoogte zijn van de verplichtingen op grond van de algemene wet bestuursrecht.
Artikel 1. O, Nota van toelichting - artikel 15 lid 1 nieuw	In de Nota van toelichting bij artikel 1 onderdeel o staat een relaas over de 'kleine wijziging'. Dat schept onduidelijkheid omdat het lijkt alsof als niet aan die voorwaarden is voldaan er sprake is van een substantiële wijziging. De kleine wijziging komt ook niet voor als begrip of voorwaarde in het WAS noch in de verordening algemene productveiligheid. Het is van belang enkel de substantiële wijziging te definiëren en de 'kleine wijziging' te verwijderen uit de nota van toelichting.
Artikel 1. O, artikel 15 lid 3 nieuw	Er vindt dagelijks onderhoud plaats in klimbossen. Met de huidige definitie van ingrijpende reparatie is het onuitvoerbaar om iedere ingrijpende reparatie direct (vooraf of achteraf) te melden. Het zou moeten volstaan om deze reparaties in een logboek op te nemen, waarbij de reparatie bij de eerstvolgende periodieke toets wordt beoordeeld.

Artikel 15 lid 5 huidige WAS	Op grond van het huidige WAS (artikel 15 lid 5) wordt een certificaat van goedkeuring direct ongeldig verklaard en wordt een herkeuring vereist indien de wijziging of reparatie de veiligheid of gezondheid van personen negatief <i>kan</i> beïnvloeden. Deze bepaling luidt: <i>Indien het oordeel van de aangewezen instelling luidt dat de wijziging of reparatie de veiligheid of gezondheid van personen negatief kan beïnvloeden, vervalt de geldigheid van het betreffende certificaat van goedkeuring en dient degene, bedoeld in het eerste lid, of de beheerder een nieuwe aanvraag in voor een keuring van het toestel.</i> Deze formulering is veel te resoluut, want bijna elke wijziging of reparatie '<i>kan</i>' de veiligheid negatief beïnvloeden', met sluiting van het toestel tot gevolg. Niet ieder potentieel risico voor de veiligheid rechtvaardigt een ongeldigverklaring van het certificaat en sluiting van het toestel. het woord '<i>kan</i>' dient te worden verwijderd zodat het aan de aangewezen instelling is om te onderbouwen dat er daadwerkelijk een invloed op de veiligheid is. Bovendien ziet de ongeldigheid van het certificaat thans direct op het gehele toestel. Bij de activiteitstoetsellen, in het bijzonder klimbossen, is er continu onderhoud nodig. Veelal bestaan de toestellen uit een grote hoeveelheid elementen (routes) die ook afzonderlijk van elkaar kunnen functioneren. Indien wordt geconstateerd dat het toestel door een wijziging of reparatie afwijkt van de vereiste situatie, is het van belang dat de beheerder een redelijke termijn krijgt om de afwijking te herstellen. Pas indien de afwijking niet binnen de redelijke termijn is verholpen, zou er een maatregel moeten volgen. De ongeldigheid van het gehele certificaat is echter een disproportionele maatregel indien het toestel bestaat uit meerdere afzonderlijk van elkaar te gebruiken elementen. In dat geval zou slechts het betreffende element buiten gebruik moeten worden gesteld c.q. het certificaat met betrekking tot een specifiek element ongeldig worden verklaard. Ook de herkeuring behoeft dan enkel te zien op dat specifieke element. De verordening algemene productveiligheid maakt onderscheid tussen risico en ernstig risico en beschrijft ernstig risico" als: een risico waarvoor, op basis van een risicobeoordeling en rekening houdend met het normale en voorzienbare gebruik van het product, een snel ingrijpen van de markttoezichtautoriteiten noodzakelijk wordt geacht. Pas als er sprake is van 'ernstige risico's' zou de aangewezen instelling/toezichthouder direct moeten ingrijpen c.q. moeten afzien van het toekennen van een redelijke termijn. Opgemerkt wordt dat dit thans ook de gangbare werkwijze is in de branche. Als een specifiek element niet veilig is, wordt het buiten gebruik gesteld. Overige afzonderlijke onderdelen van het toestel kunnen dan nog wel worden gebruikt. Voorbeeld van een correcte werkwijze: Een zipline in een klimbos wordt vervangen door een ander type kabel en naar een andere boom. De vervanging wordt gemeld bij de aangewezen instelling, die constateert dat de kabel goed is en goed is opgehangen, maar er niet drie maar vier klemmen op de draadverbinding moeten worden gebruik. Deze afwijking vormt geen acuut risico, maar wel op termijn. In dit geval behoort de beheerder een redelijke termijn te krijgen om de afwijking te verhelpen zonder directe ongeldigheid van het certificaat. Ook constateert de aangewezen instelling op locatie dat er (vinger)verklemmingsgevaar is bij een spleet tussen twee planken van het platform. Deze afwijking vormt geen ernstig risico. In dit geval behoort de beheerder een redelijke termijn te krijgen om de afwijking te verhelpen zonder directe ongeldigheid van het certificaat. Voorbeeld 2: De betreffende zipline uit het vorige voorbeeld, is onderdeel van route 4 in het klimbos. De vervangende zipline is niet goed geplaatst en vormt een ernstig risico doordat te grote snelheden worden behaald. De aangewezen instelling geeft aan dat de geldigheid van het certificaat - voor zover dit ziet op de betreffende zipline - komt te vervallen. De zipline wordt door de beheerder buitengebruik gesteld. Als route 4 niet zonder de zipline kan worden gebruikt, wordt route 4 buitengebruik gesteld. De zipline wordt aangepast en opnieuw gekeurd. na goedkeuring kan deze weer in gebruik worden genomen.
Artikel 1.O, Nota van toelichting (artikel 15)	In de Nota van toelichting wordt beschreven dat een wijziging in het toezichtplan moet worden gemeld bij de aangewezen instelling en in geval van activiteitstoestellen bij de deskundige die de periodieke toets verricht. De wettelijke basis om het toezicht te betrekken in de ingebruiknamekeuring ontbreekt. Noch artikel 16 WAS, noch enige andere bepaling biedt daar een grondslag voor. De volgende opmerking dient uit de nota van toelichting te worden verwijderd: <i>Fundamentele wijzigingen in het toezichtsplan van toestellen dienen voor attractie- en speeltoestellen gemeld te worden bij een aangewezen instelling, omdat deze invloed hebben op de veiligheid van het toestel en bij de aanvankelijke risicobeoordeling geen rekening is gehouden met de betreffende wijzigingen in het toezichtsplan. Wijzigingen in toezichtsplannen van activiteitstoestellen dienen gemeld te worden bij de onafhankelijke, deskundige partij die de periodieke toets uitvoert.</i> Het is bovendien geheel onduidelijk tegen welke normen en regels een aangewezen instelling of deskundige het toezicht zou moet beoordelen. De inhoudelijke uitwerking van het toezicht, behoort niet vooraf te worden getoetst door een aangewezen instelling. Zij beschikken niet over de juiste deskundigheid. Dit valt ook niet binnen de scope van de accreditatie van de aangewezen instelling. Die ziet op de productnorm. De eisen aan het toezicht zijn ook sterk afhankelijk van de locatie en de actuele omstandigheden. Bij complexere toestellen zal het inrichten van adequaat toezicht een doorlopend leerproces zijn. De beheerder is hiervoor verantwoordelijk. Het ministerie kan beheerders aansporen zich aan te sluiten bij bestaande zelfreguleringsmechanismen om indien gewenst ondersteuning te verkrijgen.

Artikel 1.S - Artikel 19 nieuw (en artikel 5)	Geheel onduidelijk is wat de afbakening in verantwoordelijkheid is tussen de fabrikant/constructeur op grond van artikel 5 en de beheerder op grond van artikel 19. Activiteitstoestellen worden veelal op locatie door de 'fabrikant' geconstrueerd c.q. vervaardigd/geïnstalleerd/gemonteerd. De fabrikant is verantwoordelijk voor het ontwerp en de vervaardiging op grond van het WAS. De beheerder is verantwoordelijk voor de installatie en montage. Bij kermisattracties is dit onderscheid wellicht duidelijk, maar bij ter plaatse vervaardigde, geïnstalleerde en gemonteerde hoogtoparours en andere toestellen niet. In dat geval zou de verantwoordelijkheid voor een deugdelijke installatie en montage behoren te rusten bij de fabrikant die deze werkzaamheden uitvoert. Aan artikel 5 lid 1 dient te worden toegevoegd: <i>De fabrikant van een toestel die op de gebruikerslocatie per stuk wordt vervaardigd, draagt er zorg voor dat deze zodanig is ontworpen vervaardigd, geïnstalleerd en gemonteerd, zodanige eigenschappen heeft en van zodanige opschriften is voorzien, dat deze bij redelijkerwijs te verwachten gebruik veilig is.</i> Aan artikel 19 lid 1 dient te worden toegevoegd: In afwijking van het voorgaande draagt de beheerder van een toestel die op de gebruikerslocatie per stuk wordt vervaardigd, er zorg voor dat een toestel in zodanige staat verkeert, en volgens de gebruiksaanwijzing is beproefd, geïnspecteerd, onderhouden en van opschriften is voorzien, dat het veilig in gebruik is.
Artikel 1.V. - artikel 23	Er is (op verzoek van de NVWA) voorgesteld artikel 23 lid 2 WAS als volgt te wijzigen: <i>Het tweede lid komt te luiden:</i> 2. Van een ernstig ongeval als bedoeld in het eerste lid is sprake bij elke verwonding waardoor er blijvend ernstig letsel is opgelopen, waarvoor professionele medische behandeling of een ziekenhuisopname noodzakelijk is, of bij overlijden. De zinsnede 'professionele medische behandeling' is nieuw ingevoegd, maar zeer onduidelijk en onredelijk. Professioneel ziet op 'beroepsmatige' behandeling. Ook de EHBO'ers van de beheerder verrichten professionele medische behandeling als ze een pleister plakken op een schaafwond. Dit is geen duidelijke en zeker geen gewenste en redelijke definitie. Het leidt ertoe dat er een zeer groot aantal ongevallen moet worden gemeld, terwijl dit klein letsel is dat onlosmakelijk verbonden is aan het sportief recreëren. Dit kost onnodige capaciteit bij zowel de ondernemer en de toezichthouder. De noodzakelijkheid van professionele medische behandeling is bovendien ook geen duidelijk criterium. Wie bepaalt dat? De huidige definitie van 'ernstig ongeval' volstaat met de kanttekening dat de woorden 'al dan niet' bij het huidige artikel 23 lid 2 onder b dienen te worden verwijderd: immers door de woorden 'al dan niet' zou ieder letsel en niet slechts blijvend letsel moeten worden gemeld. <i>Onder een ernstig ongeval als bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval verstaan, een ongeval:</i> a. met dodelijke afloop; b. met al dan niet blijvend letsel aan een persoon tot gevolg; of c. dat leidt tot onmiddellijke ziekenhuisopname. Er wordt opgemerkt dat het meldingsformulier bij de NVWA zeer uitgebreid en in strijd met de AVG is: https://formulieren.nvwa.nl/formulier/nl-NL/Extern/sc1195_MeldingOngelukAttractieSpeeltoestel.aspx/f1195_Slachtoffer De ondernemer dient van de NVWA verplicht gegevens van het slachtoffer te verschaffen (hetgeen in strijd is met de AVG als het slachtoffer daar geen toestemming voor geeft). Bovendien is het slachtoffer bij de echt ernstige ongevallen helemaal niet in staat of ermee bezig om gegevens te verschaffen aan de ondernemer. Voorts wordt door de NVWA gevraagd of het letsel ernstig betreft en wat de aard van het letsel is, terwijl de ondernemer geen arts is en daar dus niet over kan en mag oordelen. Tevens heeft de ondernemer vaak nog geen weet van het letsel. Bovendien zou dit betekenen dat er medische gegevens worden verstrekt van een identificeerbaar persoon, hetgeen wederom in strijd is met de AVG. (nog los van de vraag of de NVWA deze medische gegevens conform de AVG verwerkt) In de WAS-regeling dient derhalve op grond van artikel 23 lid 3 te worden opgenomen welke gegevens moeten worden verstrekt (en wat niet). Voor de melding volstaat het verstrekken van: zakelijke NAW gegevens beheerder, de identificerende kenmerken van het toestel (zoals registratienummer of merk/type), plaats toestel/ongeval, datum en tijd ongeval, voor zover bekend een korte beschrijving van wat er (vermoedelijk) gebeurd is.

Artikel 1. bb - artikel 33 nieuw	Er wordt een overgangsregeling getroffen voor bestaande aangewezen instellingen die een accreditatie hebben aangevraagd. Op grond daarvan mogen zijn 18 maanden lang zonder accreditatie keuren en meewerken aan het opstellen van een schema. Verduidelijkt dient te worden dat de aanwijzing enkel ziet op de normen waarvoor de accreditatie is aangevraagd. Ten tweede lijkt dit overgangsregime een vrijbrief te vormen voor keuringen van de activiteitstoestellen door niet geaccrediteerde instellingen en ondeskundige personen. Het is van belang dat de aangewezen instellingen eerst hun accreditaties en opleiding van personeel op orde hebben en daarna de branche pas wordt gedwongen tot keuring van de (activiteits)toestellen.
Artikel 1.cc - artikel 33c nieuw	De bestaande activiteitstoestellen betreffen veelal constructies die vele jaren meegaan. Het is compleet onredelijk om een nieuwe ingebruiknamekeuring te vereisen voor bestaande toestellen. Veel bestaande toestellen (klimbossen, touwparcours, klimwanden) zijn ontworpen en gekeurd volgens de toestelspecifieke NEN-norm (o.a. NEN-EN-15567-I voor touwparcours en NEN-EN 12572 voor klimwanden). In heel de EU worden deze toestellen die voldoen aan deze norm veilig bevonden. Bij een nieuwe ingebruiknamekeuring volgens het WAS, zal het toestel aanvullend worden gekeurd aan de hand van de open WAS norm en bijlage I. Voldoening aan een aangewezen toestelspecifieke NEN-norm levert enkel een vermoeden van veiligheid voor de onderdelen die de norm bestrijkt. De kans is zeer reëel dat aangewezen instellingen op basis van het huidige wetsvoorstel verdergaand toetsen op grond van het WAS. Dat kan leiden tot een situatie dat er grote kostbare wijzigingen nodig zijn aan bestaande toestellen of nieuwbouw noodzakelijk is, terwijl de veiligheidswinst nihil of zeer gering is. <u>Het is niet gebruikelijk dat bestaande bouwwerken moeten voldoen aan een nieuw bouwbesluit. Netzomin behoren bestaande activiteitstoestellen te voldoen aan nieuwe eisen op grond van het gewijzigde WAS.</u> Daarbij wordt erop gewezen dat dit enkel is ingevoerd omdat de NVWA heeft aangegeven dat het onduidelijk is hoe zij met bestaande toestellen moet omgaan (punt 4 Nota van Toelichting WAS-besluit). <u>Toestellen waarvoor reeds door een externe onafhankelijke deskundige partij een ingebruiknamekeuring is verricht volgens de toestelspecifieke NEN-norm, behoren te worden vrijgesteld van de ingebruiknamekeuring.</u> Er kan niet worden verwacht dat deze toestellen worden aangepast om te voldoen aan verdergaande eisen dan de toestelspecifieke nen-norm. In de woorden van de Nota van Toelichting op artikel 1 onderdeel CC van het besluit: Ken een eerbiedigende werking toe aan keuringen / certificaten van goedkeuring van voor de inwerkingtreding indien deze zijn verstrekt door onafhankelijke deskundige personen die het toestel hebben gekeurd volgens de toestelspecifieke NEN-norm (ook als dit geen aangewezen instellingen zijn). Mocht het Ministerie geen vrijstelling voor bestaande activiteitstoestellen verschaffen, maar een overgangsregeling voor bestaande toestellen handhaven, dan is de beoogde termijn van de overgangsregeling voor bestaande toestellen (2 jaar na inwerkingtreding van het besluit) veel te kort. Pas ruim na inwerkingtreding zal duidelijk worden wat de precieze eisen worden voor de activiteitstoestellen. Daarvoor moeten de aangewezen instelling immers eerst hun deskundigen voor deze nieuwe toestellen hebben opgeleid en accreditatie hebben aangevraagd. Daarna moeten ze vaak genoeg samen zijn gekomen om een deugdelijk schema af te stemmen en op te stellen. Pas als de eisen op grond van dat schema duidelijk zijn, kan een fabrikant worden verzocht om aanpassing van het ontwerp of onderdelen volgens de nieuwe eisen en pas nadat de aanpassingen zijn doorgevoerd zou een eventuele keuring in de praktijk kunnen worden verricht. Als de overgangsregeling wordt gehandhaafd behoort deze bij voorkeur tien jaar, maar minsten vijf jaar te zijn voor de bestaande activiteitstoestellen om genoeg tijd te hebben. Bij de invoering van het Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen in 1997 was er ook een overgangstermijn van 10 jaar voor de attractietoestellen gehanteerd om de exploitanten van reeds in gebruik zijnde attractietoestellen een redelijke gelegenheid te geven hun toestellen binnen 10 jaar op keuringsniveau te kunnen brengen. Voorts behoort de overgangsregeling ook te zien op de verplichtingen uit hoofde van paragraaf 3 en 6. Immers indien de toestellen wel zouden moeten voldoen aan de ontwerp en vervaardigingseisen op grond van artikel 5 WAS, dan zouden de fabrikant en beheerder reeds vanaf de inwerkingtreding van het besluit ervoor moeten zorgdragen dat het toestel in lijn is met alle beginselen uit artikel 5 én bijlage I. Dat is onhaalbaar en onredelijk.
Artikel 1.cc - artikel 33c nieuw	De overgangsregeling is nu beperkt tot de activiteitstoestellen. Met het vervallen van de reikwijdtenotitie 2007 zijn er echter veel meer toestellen die binnen de werkingssfeer van het WAS gaan vallen, maar die niet kwalificeren als activiteitstoestel. Zo zijn er bijvoorbeeld veel lage touwparcours die niet als activiteitstoetsel kwalificeren, maar waarvoor de vrijstelling of overgangsregeling evenzeer dient te gelden. De vrijstelling dan wel overgangsregeling dient daarom te worden uitgebreid naar alle toestellen die voorheen waren uitgezonderd en nu onder het WAS gaan vallen.
Artikel 1.GG Bijlage 1	Toelichting op de navolgende punten: risico's zijn toegestaan voor zover die worden geacht aanvaardbaar en in overeenstemming te zijn met een hoog beschermingsniveau voor de gezondheid en de veiligheid van consumenten. Dit is in lijn met de formulering uit de Verordening inzake algemene productveiligheid en de wijziging zoals voorgesteld ten aanzien van artikel 5 WAS 2023.

Bijlage I sub 1.a	Deze bepaling is te absoluut opgesteld en dient te worden: Een attractie- of speeltoestel dient zodanig te zijn vervaardigd dat het kan functioneren en kan worden afgesteld en onderhouden zonder dat men aan <u>onacceptabele</u> gevaren voor de veiligheid en de gezondheid blootstaat wanneer deze handelingen worden voltrokken onder door de fabrikant vastgestelde omstandigheden.
Bijlage I sub 1.b	Deze bepaling is te absoluut opgesteld en dient te worden: De getroffen voorzieningen moeten erop gericht zijn elk <u>onacceptabel</u> gevaar gedurende de te verwachten levensduur van het toestel, ook bij het monteren en demonteren, uit te sluiten <u>of te beperken tot acceptabele minimale risico's</u> , ook wanneer de gevaren het gevolg zijn van te voorziene abnormale omstandigheden.
Bijlage I sub 1.c	Deze voorwaarde is te absoluut en dient te worden: de noodzakelijke beveiligingsvoorzieningen treffen voor gevaren die niet kunnen worden uitgesloten <u>of beperkt tot acceptabele minimale risico's</u> .
Bijlage I sub 1.e	Deze voorwaarde is te absoluut en dient te worden : Een attractie- of speeltoestel dient zodanig te zijn ontworpen dat <u>voorzienbaar</u> abnormaal gebruik, indien gevaarlijk, <u>waar redelijkerwijs mogelijk en gepast</u> wordt voorkomen. In voorkomend geval dient de gebruiksaanwijzing de aandacht te vestigen op te ontraden gebruik, dat uit ervaring zou kunnen blijken.
Wijzigingen WAS-regeling	Opmerkingen
Artikel 1 .N - bijlage I punt 4 onder a	Er wordt een technische beroepsopleiding vereist van de persoon die het toestel keurt. Ten aanzien van klimwanden en hoogterparcours is dit wellicht een pré maar behoort dit geen vereiste te zijn. De meeste werkelijke specialisten in de branche ten aanzien van deze toestellen, beschikken niet over een technische beroepsopleiding maar over zeer uitvoerige opleiding en ervaring ten aanzien van deze specifieke toestellen.
Artikel 1 .N - bijlage I punt 6 onder a	De aangewezen instanties dienen deskundige inspecteurs in te zetten voor de ingebruiknamekeuring. Er bestaat grote zorg dat er onvoldoende (gespecialiseerde) inspecteurs beschikbaar zullen zijn om de toestellen in onze branche door een deskundig inspecteur te keuren. Daarnaast zijn er ook zorgen m.b.t. de keuzevrijheid t.a.v. de keurende instantie. Want in het huidige wijzigingsvoorstel wordt de nadruk gelegd op de onafhankelijkheid van de keurende instantie en daarvoor wordt een NEN-EN-ISO/IEC 17065 geaccrediteerde instelling geëist. Maar de deskundigheid van de inspecteur is veel belangrijker voor de juiste beoordeling van de veiligheid bij ingebruiknamekeuring. Die competenties zijn juist met name beter gewaarborgd bij een NEN-EN-ISO/IEC 17020 geaccrediteerde instelling. Tenslotte is de verwachting dat er in Nederland uiteindelijk maar één of misschien twee partijen zijn die kunnen voldoen aan de NEN-EN-ISO/IEC 17065 accreditatie-eisen. Hiermee creëert de overheid een ongelijk speelveld. We voorzien dat de ondernemer en de consument de rekening gaan betalen als de capaciteit en deskundigheid onvoldoende blijkt en er geen of nauwelijks marktwerking is. Om die reden is het van belang NEN-EN-ISO/IEC 17020 geaccrediteerde instellingen toe te laten om een ingebruiknamekeuring te verrichten voor de activiteitstoestellen die op de gebruikerslocatie per stuk worden vervaardigd.